

NAŚLADOWCA (82) *sb m*

-ł- (58), -ś- (24).

Wszystkie a jasne (w tym w pierwszym i w końcowym 1 r. błędne znakowanie); -ó- (5) *OpecŻyw*, *BiałKat* (4), -o- (1) *Mącz*.

sg *N* naśladowca (6). $\diamond$ *D* naśladowcy (2). $\diamond$ *A* naśladowcę (2). $\diamond$ *I* naśladowcą (5). $\diamond$ *V* naśladowco (2). $\diamond$ *pl N* naśladowcy (11), naśladowce (1) *KromRozm III*. $\diamond$ *G* naśladowc *BiałKat* (2), naśladowcy (2) *CzechRozm*, *CzechEp*, naśladowc(o)w (1) *ModrzBaz*. $\diamond$ *D* naśladowc(o)m (5) *RejPos*, *RejPosWiecz*², *WujNT*, *SkarKaz*, *KlonWor*, naśladowc(a)m (2) *SeklWyzn*, *RejKup*. $\diamond$ *A* naśladowce (7) *KromRozm I*, *BielKron* (3), *RejAp*, *RejPos* (2), naśladowc(o)w (2) *BiałKaz*, *StryjKron*. $\diamond$ *I* naśladowcami (21), naśladowcy (11); -ami *BibRadz* (3), *BudBibKaw*, *CzechRozm* (2), *NiemObr*, *CzechEp* (3); -y *WrobŻółt*, *KromRozm I*, *Leop* (2), *RejPos*, *BiałKat*, *WujJud*; -ami : -y *BielKron* (1:2), *WujNT* (10:2).

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde XVIII w*.

1. Ten kto wyznaje czyją naukę, postępuje wedle czyich wskazań, jest posłuszny komu; wyznawca, zwolennik; imitator *Vulg*, *Cn* [często metonimicznie, np. naśladowca *Lutra* = wyznawca nauk *Lutra*] (55) : był tháki Dawid Iorys: który łam siebie Synem Bożym czynił/ [...] miał náśladowc przez dwadzieścia tysięcy. *BiałKat* 298, 298v.

naśladowca czego (9): *BiałKat* 298v; *CzechEp* 25; Abowiem wy brácia/ łtáliście fię náśladowcami zborow Bożych/ ktore łą w Iudfkiey źiemie w Iezuście Chriftuście *NiemObr* 9; *WujNT* 1.*Thess* 2/14. Cf »naśladowca nauki«, »naśladowca spraw [czyich]«.

naśladowca czyj [w tymi *Gpron a. sb* (28), *pron poss* (8), *ai poss* (6)] (42): *BielŻyw* 68; *WrobŻółt* cc2; Tak ci rozwmiał łwięty Avgvłtyn/ gdy ty łłowa napifał/ na preciwko [!] *Manichevłzowi kaczerzowi/ y nafladowczam iego SeklWyzn* c2; *KromRozm I* C2v; *LubPs* D2 *marg*; *BibRadz* I 331a *marg*; Papież w wielki czwartek złorzeczył wżytkim/ łotrom Złodzyeiom/ rozboicom Morłkim/ odłzczepieńcom/ między ktore też y Luterá włożył z iego náśladowcy/ zową to Bułá *Wieczerzey Páńłkiey BielKron* 196v, 105, 216, 224v, 225, 363v, 386v; *RejAp* BB4, 92v; *RejPos* 49, 59v, 63, 82, 87v (9); [*Dawid Jorys*] miałzkał po thym w Bázyliey w mieście/ y tám máiętność miał nie máłą/ támże vmárł : pochowan od łwych náśladowc. *BiałKat* 298v; *BudBibKaw* A2; *BiałKaz* G2v; Iż nie miałá [!] niewola vłtác od łalki Iudźiney/ áni błąd Iezufowych náśladowcy/ [...] dokądby nie przyłzedł Szyło to iefł Mefyafz. *CzechRozm* 166v, 227v; á ty náśladowco Fotyná mowifz/ iż przy zákłádaniu łwiátá/ iefłzce nie było Kryłtułá? *CzechEp* 180; Aby ták X. K. dumá wżytká/ y iego Kátholiki Antychriftá Rzymłkie⁸⁰/ vpádlá/ y włzech náśladowcy iego błąd był odkryty *CzechEp* 273, 20, 344; *CzechEpPORz* **3; *NiemObr* 22; *WujNT* 38, 187, 704, 801; *SkarKaz* 122a, 123a; *KlonWor* **5.

Zwrot: »naśladowce sobie jednać« (1): Kácerzomci przywoita kołcyoł tárğác/ odłczázác/ náśladowce łobyę yednáć *KromRozm I* O4v.

Wyrażenia: »dobry naśladowca [czego]« (1): Ku dobrim nafladowczam Spraw panłkych krotka przedmoua *RejKup* B.

»[jakiej a. czyjej] nauki naśladowca« [*szyk* 2:1] (3): Tey náuki náśladowce máyą łye też zá kołcyoł boży *KromRozm III* E3v; *Mącz* 334b; *SkarŻyw* 390.

»naśladowca spraw [czyich]« (2): *RejKup* B; [chciał Pan abychmy ukazali niewiernikom jego] iżechmy fą wierni náśladowcy iego y świętych fpraw iego. *RejPos* 87v.

»wierny naśladowca« (9): KOfcioł święty/ [...] gdy fie iedno wyznawa być wiernym náśladowcą Pána fwego/ á záchowywa fie wedle świętey náuki iego *RejPos* 49, 59v, 63, 82, 87v, 88, 131, 329v; *RejPosWiecz*² 90v.

Szeregi: »miłośnik a naśladowca« (1): A dopirko oglądacie okiem w oko mnie y Oycá moiego/ y to com ia wam fprawił v niego iáko wiernym miłośnikom á náśladowcom fwoim. *RejPos* 131.

»naśladowca i obrońca« (1): áby Arryáńkiey náuki náśladowcą y obrońcą zołał. *SkarŻyw* 390.

»naśladowca albo pochlebnik« (1): Táme Duch święty opowiada/ iáko tá Bełtia dwurogáta miała cechować álbo piątnować/ náśladowce [!] álbo pochlebniki fwoie *RejAp* BB4.

»sługa a naśladowca« (1): będye [!] wieczny płáč á zgrzytánie zębów/ [...] w onym ogniu wiecznym kthory ieft iemu od wieków zgotowány/ y kázdemu fłudze á náśladowcy iego. *RejPos* 331.

»(zwolennik), uczeń i naśladowca« (4): Pytagorei et Pytagorici, Zwolenicy/ vczniowie y náśladowcy náuki Pitagorefowey. *Mqcz* 334b; Y owfzem byfmy ták/ á nie ináčey/ czynić mieli/ ieflibyfmy włáwnymi vczniámi y náśladowcámi Chriftofowemi być chćieli. *CzechRozm* 227v; *CzechEp* 20; *WujNT* 187.

Przen [czyj] (1) : Ale což kiedy ták obłudny fwiát/ záflepił á pobláźnił wfzytki náśladowcze fwoie/ iż tego nie baczą/ [...] iáko márnie giną/ á iáko fie w niwecz obráčzáią. *RejPos* 7.

2. *Ten, kto się na kims wzoruje, bierze przykład z czyjzego postępowania, stara się komu dorównać pod jakimś względem; imitator* *Vulg, Pol Ant, Modrz, Cn* (22) : im ieft więtfzy ábo zacniefzy ten kto grzełzy/ tym y wyfłępek iego ieft iáwnieyfzy/ y więcey náśladowcow pofpółicie miewa. *ModrzBaz* 73.

naśladowca czego (2): Gdy ták iákoś złego y grzechów ich vcześnikiem był/ ták dobrego y tákicy pokuty ich naśladowca będziefz. *SkarŻyw* 168; *StrykKron* 350.

naśladowca czyj [w tym: *pron poss* (13), *ai poss* (3), *G sb i pron* (2)] (18): *Leop Philipp* 3/17, 1.*Thess* 1/6; Bądźcie też náśladowcámi moimi bráćia/ á obáčzaycie ty ktorzy ták poftępuią/ iáko nas macie za wzór. *BibRadz Philipp* 3/17, 1.*Thess* 1/6; *KuczbKat* 380; *WujJud* 55v; *CzechRozm* 225; *CzechEp* 25; *Calep* [754]b; ábyście nie byli gnuśnymi/ ále náśladowcámi tych ktorzy przez wiárę y ćierpliwość odziedziczą obietnice. *WujNT Hebr* 6/12, s. 462, 1.*Cor* 4/16, *Eph* 5/1, *Philipp* 3/17, s. 690 [2 r.] (9).

Wyrażenie: »żywota [czyjego] naśladowca« (1): [Jozue] mądrości Bołkiey z oney fkrzynie/ to ieft/ z Moyżelzá/ wiele wyczerpał/ y żywotá iego świętego/ vprzeymy był náśladowcá. *SkarŻyw* 500.

3. *Ten, kto postępuje w określony sposób; aemulator* *Vulg, Cn; qui sequitur* *PolAnt* [czego] (3) : *BibRadz Prov* 15/9; bo zá rołkochánienm fie w nich [w *cnotach*] będzie náśladowcą thego wfzytkiego czego ony potrzebuia/ będzie wfzytko fkromnie y ćirpliwie znośił *Phil* D2; T ktoż wam záfzkodzi/ iefli fię dobrego náśladowcámi ftániecie? *WujNT 1.Petr* 3/13.

4. *Następca, namiestnik* [czyj] (2) :

Wyrażenie: »naśladowca Christusow« = *papież* (1): (*marg*) Papieżowie nie to czýniá co christus roskazał, ále czego zákazał. (-) Iż to fą ofobliwi namiestnicy y náśladowcy Chriftofowi/ ktorzy tego co im Chriftus roskazał czynić niechcą: á czego im iáfnie zákazał/ [...] zá to fię y vpornie y gwałtownie chwytáią *CzechEp* 51.

Szereg: »namiestnik i naśladowca« (1): *CzechEp* 51 *cf* »naśladowca Chrystusow«.

a. *Potomek* (1) :

Szereg: »syn to jest naśladowca [czyj]« (1): *Dzis temu domowi italo fie ieft zbawienijé/ s tego ijż on/ tzuś Zacheus/ ieft fyn/ to ieft nafladówtza Abramow/ ktory rád przyjmował pielgrzymy w dom fwoy OpecŻyw* 62.

Synonimy: **1.** *miłośnik, sługa, uczeń, wyznawca, zwolennik; 4. namiastek, namiestnik, następca; a. potomek.*

Cf [NAŚLADOWACZ], NAŚLADOWNIK, NAŚLEDNIK

TK